

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrum pœnitentia habeat partes? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

accepisset, nequaquam ei Abraham diceret, Recepti
sti bona in vita tua. Vel etiam hoc potest referri ad
hoc quod parietur tolerabilius iudicium. Unde dicit
Aug.* in li. de patientia, Non possumus dicere, Schiff-
matico melius fuisse, ut Christum negando nihil eo-
rum pateretur, quæ passus est confitendo: sed exilli-
mandum est, tolerabilius ei futurum iudicium, quam
si Christum negando, nihil eorum pateretur, ut illud
quod ait Apof. Si tradidero corpus meum ita ut ardeam,
charitatē autem non habuero, nihil mihi prodest: in-
telligatur ad regnum celorum obtinendū, non ad ex-
tremi supplicij iudicium tolerabilius subeundum.

ca. 26. in
me. to. 4.

1. Cor. 13.

QVÆST. XC.

De partibus penitentia in generali, in quatuor ar-
tibus de 172.

D E inde considerandū est de partibus penitentia.
¶ Et primo in generali. Secundo in speciali
de singulis.

- ¶ Circa primum quaruntur quatuor.
- ¶ Primo, utrum penitentia habeat partes?
- ¶ Secundo, de numero partium.
- ¶ Tertio, quales partes sint?
- ¶ Quarto, de diuisione eius in partes subiectiuas.

ARTIC. I.

Utrum penitentia debeant partes assignari?

A D primum sic proceditur. Videtur, quod peni-
tentia non debeant partes assignari. Sacramen-
ta enim sunt, in quibus diuina virtus secretius opera-
tur salutem. Sed virtus diuina est vna & simplex.
Non ergo penitentia, cum sit sacramentum, debent
partes assignari.

546
4. di. 16.
9. 1. 2. 1.
9. 2. 9. 4.

¶ 2. Præterea, Penitentia & est virtus, & est sa-
cramentum. Sed ei, in quantum est virtus, non assi-
gnantur partes; cum virtus sit habitus quidam, quæ
est simplex qualitas mentis. Similiter etiam & peni-
tentia, in quantum est sacramentum, non videtur,
quod sint partes assignandæ: quia baptismo & alijs
sacramentis non assignantur partes. Ergo penitentia
nullo

nullo modo debent partes assignari.

¶ 3. Præter. Penitentia materia est peccatū: ut supra dictum est *. Sed peccato nō assignantur partes. Ergo etiam nec penitentia sunt partes assignandæ.

SED contra est, quod partes sunt, ex quibus perfectio alicuius integra ut. Sed penitentia perfectio integratur ex pluribus, scilicet ex contritione, confessione, & satisfactione. Ergo penitentia habet partes.

RESPONDEO dicendum, quod partes rei sunt, in quas materialiter totum diuiditur. Habent enim se partes ad totum, sicut materia ad formam.

1. 2. se. 3. 1
10. 2.

Vnde in 2. Physic. * partes ponuntur in genere causæ materialis, totum autem in genere causæ formalis. Ubicumque igitur materia inuenitur aliqua pluralitas, ibi est

9. 84. a. 1.
et 3.

est autem supra *, quod in sacramento penitentia, actus humani se habent per modum materiae. Et ideo cum plures actus humani requirantur ad penitentia perfectionem, scilicet contritio, confessio, & satisfactio (ut infra patebit *) consequens est, quod sacramentum penitentia habeat partes.

ar. se 7.

Ad primum ergo dicendum, quod quodlibet sacramentum habet simplicitatem ratione virtutis diuinae, quæ in eo operatur. Sed virtus diuina propter sui magnitudinem operari potest & per vnum & per multa, ratione quorum alicui sacramento possunt partes assignari.

Ad secundum dicendum, quod penitentia, secundum quod est virtus, non assignantur partes: actus enim humani qui multiplicantur in penitentia, non comparantur ad habitum virtutis, sicut partes, sed sicut effectus. Vnde relinquitur quod partes assignentur penitentia, in quantum est sacramentum ad quod actus humani comparantur, ut materia. In alijs autem sacramentis materia non sunt actus humani, sed aliqua res exterior vna: siue simplex, ut aqua vel ostium: siue composita, ut chrisma. Et ideo alijs sacramentis non assignantur partes.

Ad

Ad tertium dicendum, quod peccata sunt materia remota penitentiae: in quantum scilicet sunt materia, vel obiectum humanorum actuum, qui sunt propria materia penitentiae, prout est sacramentum.

ARTIC. II.

Utrum conuenienter assignentur partes penitentiae, contritio, confessio, & satisfactio?

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod inconuenienter assignentur partes penitentiae, contritio, confessio, & satisfactio. Contritio enim est in corde, (& sic pertinet ad interiorē penitentiam) confessio autem est in ore, & satisfactio in opere, & sic duo ultima pertinet ad exteriorē penitentiam. Penitentia autē interior non est sacramentum, sed sola penitentia exterior, quae sensui subicitur. Non ergo conuenienter assignantur haec partes sacramento penitentiae.

¶ 2 Præterea, In sacramento nouae legis confertur gratia, ut supra habitum est. Sed in satisfactione non confertur aliqua gratia. Ergo satisfactio non est pars sacramenti.

¶ 3 Præterea, Non est idem fructus & pars. Sed satisfactio est fructus penitentiae, secundum illud Luc. 3. Facite fructus dignos penitentiae. Ergo non est pars penitentiae.

¶ 4 Præterea, Penitentia ordinatur contra peccatum. Sed peccatum potest perfici solum in corde, per consensum, ut in secunda parte habitum est. Ergo & penitentia. Non ergo penitentiae debent partes poni confessio oris, & satisfactio operis.

SED contra, Videtur, quod debeant poni plures partes penitentiae. Pars enim hominis ponitur non solum corpus, quod est eius materia, sed etiam anima, quae est eius forma. Sed tria praedicta, cum sint actus penitentis, se habent sicut materia: absolutio autem sacerdotis se habet per modum formae. Ergo absolutio sacerdotis debet poni quarta pars penitentiae.

RESPONDEO dicendum, quod duplex est pars, ut dicitur in 5. * Metaphys. scilicet pars essentiae, & Ter. Par. Vol. ij. N n pars

547
4.d.16.q.
1. art. 1.
q.2. & 4.
& d. 17.
q.3. a.3.
q.4.c. &
d.22. qu.
2. a. 1. q.
2. ad 3. et
2. Cor. 3.
le. 3. col. 2
q.62. a. 8
& 3.

1. 2. q. 72.
ar. 7.

posta in
arg. 1.

text. 7. 10
3.